

Čís. 1450.

Obrat »Kassa gegen Vorfaktura« znamená, že cenu trhovou jest zaplatiti proti předložení předběžné faktury, v níž není uvedena ani konečná váha ani konečná cena, nýbrž pouze váha a cena přibližná. Fakturu takovou jest zaslati a kupní cenu zaplatiti před dodáním zboží.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1922, Rv I 688/21.)

Žalující firma nabídla žalované firmě francouzský extrakt modré barvy na dřevo ca 150 kg po 66 Kč za 1 kg Kassa gegen Vorfaktura. Žalovaná nabídku přijala a žádala pokud možno brzké dodání. K naléhání žalované zaslala jí žalobkyně předběžný účet s dodatkem, »sofortige Netto Kassa bei Empfang dieser Rechnung« a sdělila jí, že jest jí zboží u speditera k dispozici. Ježto žalovaná nezaplatila, domáhala se žalobkyně kupní ceny žalobou, již procesní soud první stolice vyhověl, ježto žalobkyně jest ochotna k plnění, pročez jest na žalované (čl. 354 obch. zák.), by zaplatila kupní cenu, jak bylo umluveno. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: V jakém předpisu má býti tvrzení, »že Kassa gegen Vorfaktura« znamená placení během 30 dnů, odůvodněno, žalovaná opomenula uvést. Z lístku žalobkyně ze dne 5. května 1920 jest patrné, že zboží, jež žalovaná koupila, tehdy ještě bylo na vodní cestě do Podmokel a proto nemůže býti slovům »prompt ab Bodenbach« jiný smysl přiložen, než ten, že má žalobkyně zboží žalované bez odkladu, jakmile dojde do Podmokel, dodati. Volbu ve smyslu čl. 355 obch. zák. může kupitel jen tenkrát vykonati, je-li prodávající v prodlení s dodáním. O prodlení žalobkyně v dodání by však mohlo býti jen tenkrát řeči, kdyby žalovaná byla trhovou cenu při obdržení faktury zapravila a kdyby jí pak žalobkyně byla v Podmokech již se nacházející zboží nedodala. Nabídnuty byly žalované v lístku ze dne 28. dubna 1920 bedny ve váze asi 150 kg a proto nemůže žalovaná zaslaný jí účet proto pozastaviti, poněvadž je vystaven na bednu ve váze asi 150 kg. Žalovaná nekoupila určitou bednu (species) a proto mohla přesná váha teprve pak uvedena býti, až by se byla žalované určitá bedna přidělila, což se však dle ujednání mělo státi teprv po zaplacení trhové ceny. Mimo to neobsahuje dopis ze dne 29. června 1920 vůbec sdělení určité volby, v lístku ze dne 5. července 1920 nebyla žalobkyni dána dodatečná lhůta a proto nebyla žalovaná oprávněna k tomu, aby lístkem ze dne 6. července 1920 a psaním ze dne 7. července 1920 stornovala smlouvu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde,

v d ů v o d e c h:

Smlouva o dodání extraktu modré barvy nebyla obchodem fixním, neboť nebyla nějaká určitá lhůta k dodání jeho umluvena. Že obchod byl fixním, nelze vyvozovati ze slov »prompt ab Bodenbach«, neboť z lístku ze dne 5. května 1920 seznala žalovaná, že zboží je právě dopravováno po vodě do Podmokel a že tudíž bezodkladně ho dodati nelze. Nebyli-li však obchod obchodem fixním, měla žalovaná strana, chtěla-li použití oprávnění podle článku 355 obch. zák. od smlouvy odstoupiti, dáti žalující

straně přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění (čl. 356 obch. zák.). Lhůta dvoudenní, daná dopisem ze dne 5. července 1920, nebyla však lhůtou přiměřenou, poněvadž byla příliš krátkou, nehledě k tomu, že žalovaná nevyčkala ani uplynutí této krátké lhůty a již 6. července 1920 obchod stornovala. Pro neposkytnutí přiměřené dodatečné lhůty nestalo se tedy toto odstoupení od smlouvy po právu, následkem čehož jest strana žalovaná smlouvou dále vázána a proto na tom nezáleží, zda žalobkyně koncem června nebo začátkem července extrakt měla již ve skladišti spediterově k dodání připravený, čili nic. Záleží pouze na tom, zda žalobkyně, když o zaplacení tržové ceny žaluje, v čase podání žaloby, pokud se týče dle § 406 c. ř. s. v čase vydání rozsudku prvním soudem, byla k plnění hotova a připravena. Tato okolnost však stranou žalovanou vubec popírána není a tudíž, poněvadž její popírání je obmezeno časově pouze na dobu před a po prvním červenci 1920, musí považována býti dle § 267 c. ř. s. pro dobu pozdější za mlčky doznanou. Dle nabídky ze dne 28. dubna 1920 měla žalovaná tržovou cenu zaplatiti proti předložení předběžné faktury. Slovem »Vorfaktura« dlužno rozuměti fakturu předběžnou, v níž uvedená váha neb cena není konečná, nýbrž přibližná, čímž se právě tato předběžná faktura liší od faktury konečné, v níž váha i cena jsou přesně vypočítány. Není tedy odporu se spisy, uvádí-li odvolací soud, že přesná váha zboží mohla teprve pak uvedena býti, až by se byla žalované určitá jedna přidělila, což se však dle ujednání mělo státi teprve po zaplacení ceny tržové; vyplýváť to logicky z úvahy, že, má-li se kupní cena platiti proti faktuře předběžné, že tato faktura musí býti zaslána a tudíž i tržová cena musí býti placena před dodáním zboží. Předběžná faktura byla sice žalované zaslána, ona však nicméně tržové ceny do dnes nezaplatila. Též Nejvyšší soud sdílí náhled soudu odvolacího, že důvody rozsudku prvního soudu, zejména pokud se tkne otázky, byla-li kupní smlouva uzavřena na základě oferty žalobkyně ze dne 28. dubna 1920 či snad teprve na základě její nabídky ze dne 5. května 1920, jsou správné a nebyly vývody odvolacího spisu vyvráceny. Druh a množství zboží a jeho cena byly uvedeny pouze v nabídce ze dne 28. dubna 1920 a proto slova »wie offeriert« v akceptaci ze dne 10. května 1920, mohou se vztahovati pouze na nabídku ze dne 28. dubna 1920 a přijetím této nabídky stala se smlouva hotovou a podvolila se tím žalovaná i podmínce žalující strany, že cena tržová musí býti zaplacená proti předložení předběžné faktury.

Čís. 1451.

Bylo-li umluveno, že zboží bude prodatelem dopraveno z ciziny zákonnou cestou na základě vývozního povolení, není kupitel povinen je přijati, bylo-li dopraveno cestou podloudnou.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1922, Rv I 752/21.)

Žalující tuzemská firma objednala od žalované cizozemské firmy zboží, při čemž bylo výslovně ujednáno, že smlouva jest závazna jen, bude-li zboží dopraveno do tuzemska s vývozním povolením. Kupní cenu zaplatila žalobkyně předem. Ježto žalovaná dodala zboží podloudnou cestou.